

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Obadă împotriva Irinei Vasilcenco (Obadă) cu privire la partajarea datoriilor comune în devălmășie a soților,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă și menținută hotărârea Judecătorei Căușeni din 26 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 14 august 2015, Vasile Obadă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Vasilcenco (Obadă) cu privire la partajarea datoriilor comune în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 22 mai 2014, prin hotărârea Judecătorei Căușeni a fost desfăcută căsătoria sa încheiată cu Irina Vasilcenco (Obada).

Afirmă că, la momentul desfacerii căsătoriei, nu s-au invocat pretenții patrimoniale deoarece în baza unei înțelegeri amiabile, urmau a fi partajate atât bunurile, cât și datoriile comune, care existau la acel moment.

Susține că, nu s-a soldat cu succes soluționarea litigiului pe cale amiabilă, din care considerente s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Relevă că, în timpul căsătoriei, reieșind din starea financiară dificilă, fiind doar el angajat în câmpul munci iar pârâta fiind însărcinată, și în interes de familie, a fost nevoit să împrumute mijloace bănești atât de la instituțiile bancare, cât și de la persoane fizice.

Declară că, odată cu nașterea copilului, cheltuielile s-au majorat, deoarece copilul a avut unele afecțiuni de sănătate, care au necesitat tratament și îngrijire clinică.

În aceste circumstanțe, invocă că, la data de 19 martie 2014, în baza contractului de împrumut autentificat notarial, a împrumutat de la Zinaida Obadă suma de 25 000 lei, cu termenul final de rambursare la data de 19 martie 2016.

Afirmă că, la data de 10 octombrie 2013, în baza contractului de împrumut/recipisă, a luat cu împrumut suma de 900 Euro de la Ion Roibu, pe un termen de până la 01 ianuarie 2015.

La fel, susține că, la data de 11 noiembrie 2013, a încheiat cu ÎM „Credit Rapid” SRL contractul de împrumut cu dobândă nr. N/OV/2106/1, conform căruia i-a fost acordat un împrumut în sumă de 1 000 dolari SUA pe un termen de 20, de luni cu o dobândă de 14,75 % anual, cu o rată lunară de 61,7 dolari SUA.

Menționează că, la momentul desfacerii căsătoriei - 22 mai 2014, datoria conform acestui contract de împrumut constituia 725,22 dolari SUA, pe care el ulterior a achitat-o împreună cu dobânda în sumă de 68,95 dolari SUA.

Relevă că, la data de 26 noiembrie 2013, a încheiat cu BC „Moldindconbank” SA contractul de linie de credit nr. 13/151-CRED2289, în baza căruia i-a fost acordată o linie de credit revolving în limita plafonului maxim de 30 000 lei, cu o dobândă de 5% pentru primele 24 de luni din soldul creditului la data calculării.

Invocă că, întru asigurarea rambursării creditului acordat în valoare de 30 000 lei prin contractul de credit nr. 13/151-CRED2289 și achitării dobânzilor, penalităților pentru utilizarea lor, pârâta Irina Vasilcenco (Obadă) a încheiat cu BC „Moldindconbank” SA, la data de 26 noiembrie 2013 contractul de fidejusiune, prin care s-a obligat să răspundă față de creditor pentru executarea totală a obligațiilor de plată asumate de către Vasile Obada.

Susține că, la momentul desfacerii căsătoriei, datoria conform contractului de credit nr. 13/151-CRED2289, constituia suma de 28 417,25 lei, fapt confirmat prin extrasul pe contract, eliberat de către BC „Moldindconbank” SA pe perioada 26 noiembrie 2013 – 09 iulie 2015.

Mai invocă că, conform ordonanței judecătorești nr. 2p/o-189/14 din 14 martie 2014, achită lunar din salariu, pensia de întreținere a copilului minor, fiica Ariana Obada, născută la 18 decembrie 2013, în sumă de 1056 lei, total fiind transferat pe contul pârâtei suma de 14 532,57 lei, fapt confirmat prin certificatul nr. 5/6-5059 din 09 iulie 2015, totodată, acordă și ajutoare financiare sub formă de alimente, haine, jucării, medicamente la solicitarea pârâtei.

Declară că, se află într-o situație financiară grea și nu are posibilitatea de a rambursa de unul singur datoriile acumulate în timpul căsătoriei de ambii soți.

Solicită partajarea în cote-părți egale cu pârâta Irina Vasilcenco (Obadă) a împrumutului bănesc în mărime de 25 000 lei, a împrumutului în mărime de 900 Euro, a împrumutului în mărime de 28 475,69 lei cu dobânda bancară și a împrumutului bănesc în mărime de 725,22 dolari SUA cu dobânda de 68,95 dolari SUA.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 26 ianuarie 2015 a fost admisă parțial acțiunea, a fost partajat împrumutul bănesc restant în sumă de 28 475,69 lei acordat de către BC „Moldindconbank” SA prin contractul de credit nr. 13/151-CRED2289 la data de 26 noiembrie 2013, dobânda aferentă și alte plăți ce

generează din acest contract, atribuind în obligația lui Vasile Obadă și Irinei Vasilcenco (Obadă) de a restitui fiecare câte 172 cotă-parte din împrumut, ceea ce constituie 14 237,85 lei și câte ½ cotă-parte din dobânda aferentă și alte plăți ce generează din acest contract. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În argumentarea poziției sale, referitor la admiterea pretenției cu privire la partajarea împrumutului bănesc în sumă de 28 475,69 lei și a dobânzii aferente de la BC „Moldindcombank” SA, prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea cu certitudine că, acest împrumut a fost luat de către reclamant cu scopul achitării costului restant al casei procurate, fapt recunoscut și de către pârâtă în ședința de judecată, care a garantat rambursarea creditului în calitate de fidejutor.

La respingerea celorlalte pretenții, prima instanță a reiterat că, împrumuturile luate de Vasile Obadă la data de 10 octombrie 2013 în baza recipisei în sumă de 900 Euro de la Ion Roibu, la data de 11 noiembrie 2013 în baza contractului de împrumut nr. N/OV/2016/1 de la ÎM „Credit Rapid” SRL în sumă de 1 000 dolari SUA și la data de 19 martie 2014 în baza contractului de împrumut de la Zinaida Obadă în sumă de 25 000 lei, s-au efectuat în alte scopuri decât cele familiale, deoarece la data de 10 martie 2014, deja era intentat procesul de divorț de către pârâtă, însă din martie 2013, gospodăria comună între soții Obadă a încetat de fapt, soții locuind separat, fiind în relații ostile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 au fost respinse apelurile declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 august 2016, Irina Vasilcenco (Obada) a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești în partea admiterii cerinței de partajare a împrumutului bănesc acordat de către BC „Moldindconbank” SA, deoarece instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, au încălcat esențial și aplicat eronat normele de drept material și procedural, au apreciat arbitrar probele.

Menționează că, instanțele de judecată eronat au interpretat declarațiile lui Vasile Obadă precum că, împrumutul acordat de către BC „Moldindconbank” SA a fost luat în scopul achitării costului restant al casei, deoarece Vasile Obadă nu a transmis suma împrumutată foștilor proprietari Andrei și Olga Nița, fapt ce se confirmă prin depunerea în instanța de judecată de către ultimii a cererii de chemare în judecată împotriva lui Vasile Obadă cu privire la rezilierea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului.

Consideră că, aceste împrejurări, precum și încheierea Judecătoriei Orhei din 30 aprilie 2014, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Andrei Niță, Olga Nița și Vasile Obadă conform căreia, Vasile Obadă benevol a cedat casa procurată de către ei în sat. Peresecina, r-ul Căușeni foștilor proprietari, stabilind lipsa cărorva pretenții patrimoniale reciproce, denotă faptul că, Vasile Obadă a folosit împrumutul acordat de către BC „Moldindconbank” SA în alte

scopuri personale și nu în interes de familie, mai mult, este combătut și argumentul precum că, intimatul ar fi cheltuit mijloace financiare în jur de 5 000 Euro pentru reconstrucția casei procurate.

Consideră că, intimatul, prin înaintarea prezentei cererii de chemare, manifestă un comportament dolosiv și pretinde sume bănești, care nu au fost folosite în interes de familie dar în scopuri personale.

Totodată, relevă că, deși împrumutul acordat de către BC „Moldindconbank” SA în valoare de 30 000 lei a fost contractat în timpul căsătoriei, mijloacele financiare au fost administrate de către intimat în interesele sale personale, din care motiv, aceasta constituie datoria lui proprie și pe care urmează să o restituie Vasile Obadă în conformitate cu clauzele contractuale.

La data de 09 septembrie 2016, Vasile Obadă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele judecătorești, la examinarea cauzei, au încălcat esențial și aplicat eronat normele de drept material și procedural, au apreciat arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților omului și anume, a dreptului de proprietate – art. 1 din Protocolul 1 CEDO și a dreptului la o hotărâre motivată – art. 6 CEDO.

Menționează că, hotărârea judecătorească nu corespunde prevederilor art. 241 alin. (5) din CPC, deoarece în motivare nu sunt indicate argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe.

Relevă că, instanțele de judecată au apreciat superficial probele de importanță majoră și, anume, probele ce demonstrează că unul dintre soți nu a știut că a fost încheiat un contract de împrumut de către celălalt, instanța rezumându-se nejustificat doar la faptul că, recurentul nu a probat pertinent și concludent că, împrumuturile au fost luate în interesele familiei, neglijând în totalitate esența probelor ce demonstrează contractarea împrumuturilor în interese de familie, anume, pentru reparația casei procurate pe care le-a recunoscut și intimata.

Invocă că, instanța de apel și prima instanță au avut obligația de a-și îndrepta atenția inițial pe faptul încasării împrumuturilor în mod solidar de la ambii soții, derogând de la restituirea solidară a soților doar în cazul unor probe veridice, ce ar demonstra că unul dintre soți a folosit banii împrumutați în alte scopuri decât cele de familie.

Consideră că, instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, motivând că, la materialele cauzei lipsesc probe veridice ce ar confirma faptul că, el a folosit sumele de bani împrumutate în alte scopuri și nu în interesul comun al soților.

Afirmă că, declarația Irinei Vasilenco (Obadă) precum că, nu a cunoscut despre existența împrumuturilor bănești în sumă de 25 000 lei, 900 Euro și 725 dolari SUA sunt declarative și lipsite de suport probatoriu.

Susține că, prima instanță neîntemeiat a respins partajarea împrumuturilor în mărime de 900 Euro conform recipisei din 10 octombrie 2013, în mărime de

25 000 lei conform contractului de împrumut din 19 martie 2014 și a împrumutului în mărime de 725,22 dolari SUA conform contractului de împrumut din 11 noiembrie 2013, deoarece aceste împrumuturi au fost contractate în legătură cu casa procurată de către el în interesul familiei și care necesita o reparație capitală, scopul împrumuturilor bănești fiind schimbarea ușilor, ferestrelor și achitarea datoriei restante la procurarea casei.

Mai relevă că, instanța de apel nu a luat în considerație recunoașterea Irinei Vasilenco (Obadă) în ședința de judecată a faptului că, mijloacele bănești împrumutate de la BC „Moldindconbank” SA la data de 26 noiembrie 2013 au fost solicitate pentru achitarea parțială a datoriei restante pentru procurarea de către ei a casei de locuit la 05 octombrie 2011.

Consideră că, prin recunoașterea de către Irina Vasilenco (Obadă) a unui împrumut duce la apariția unei bănuieli rezonabile asupra faptului că, într-adevăr împrumuturile contractate de către el au fost solicitate în interes de familie, la fel, și intervalul de 16 zile dintre contractele de împrumut servesc ca probă în acest sens.

Invocă că, hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu.

Prin referința depusă la data de 26 octombrie 2016 Vasile Obadă a solicitat respingerea recursului declarat de către Irina Vasilenco (Obadă).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile au fost depuse în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursurilor.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursurile Irinei Vasilcenco (Obadă) și a lui Vasile Obadă ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Irina Vasilcenco (Obadă) și Vasile Obadă se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic